

www.uv.es/igualtat

JORNADES *LA INCLUSIÓ DE LA IGUALTAT EN LA INVESTIGACIÓ CIENTÍFICA*

LA PERSPECTIVA DE GÈNERE
EN ELS PROJECTES EUROPEUS:
HORIZON 2020

CAMPUS DE BURJASSOT: 5 DE MAIG
CAMPUS DE BLASCO IBÁÑEZ (SALUT): 14 DE MAIG
CAMPUS DE BLASCO IBÁÑEZ (HUMANITATS): 19 DE MAIG
CAMPUS DE TARONGERS: 5 DE JUNY

UNIVERSITAT DE VALÈNCIA 2015

PRESENTACIÓ

Amb les nombroses retallades en investigació a Espanya, els grups d'investigació s'han bolcat en la preparació de projectes per a les convocatòries europees. El programa HORIZON2020 situa la perspectiva de gènere de forma transversal en tots els programes, i la igualtat de gènere és una de les cinc prioritats clau de la política de l'European Research Area (ERA). Saber gestionar aquest aspecte ha de dotar d'avantatge competitiu els grups de la Universitat de València/VLC Campus. Aquest programa europeu no busca només incloure la igualtat de gènere respecte a la composició dels equips d'investigació i en la presa de decisions, sinó que requereix de la integració de l'anàlisi de gènere/sexe en el contingut de la investigació i innovació, així com en la monitorització i en l'avaluació. Atès que la incorporació de la igualtat de gènere en la investigació és una novetat, la Unitat d'Igualtat organitza una jornada d'introducció a aquesta temàtica amb dues conferències i un taller actiu per campus. D'aquesta forma, es compliran els objectius plantejats al II Pla d'igualtat de la Universitat de València, que té entre els seus eixos estratègics la introducció de la perspectiva de gènere en els continguts de la investigació.

OBJECTIUS

Aquestes jornades es plantegen amb l'objectiu de sensibilitzar el professorat sobre el biaix de gènere que hi ha en la investigació científica i capacitar-lo per tal d'incorporar la perspectiva de gènere en els projectes d'investigació que desenvolupen.

Es pretén traslladar, formar e informar al personal investigador que la igualtat de gènere s'ha convertit en una prioritat clau de la política de l'ERA. En concret, es busca acostar les persones assistents a la jornada als objectius que marca el programa Horizon2020 sobre la rellevància que adquireix el sexe i el gènere com a recursos per a crear coneixements i tecnologia nous, així com guiar-los en el diagnòstic de la perspectiva de gènere en els projectes dels grups de I+D+i presents a la jornada.

ESTRUCTURA JORNADES

Duració: cada jornada es preveu d'una duració de quatre hores, de 10:00 a 14:00, amb un descans.

- Conferència central (especialista sobre la temàtica del campus) i torn de preguntes/debat: 90 min.
- Descans: 30 min.
- Taller: dues conferències introductòries i dinàmica de grups: 120 min.

Estructura taller Gènere en ciència

- Part expositiva

- 1) breu presentació introductòria H2020 (30 min.)
- 2) breu presentació d'exemples específics per a cada àrea (10/15 m.)

- Treball en grups:

Taula de treball de tres o quatre persones més una component de l'equip GéneroenCiencia.

Es treballarà amb una eina diagnòstica que permetrà a cada component, en col·laboració amb la seua taula de treball, diagnosticar la perspectiva de gènere o l'absència d'aquesta i els efectes en el seu projecte d'investigació.

Requisit: Les persones/equips participants duran una còpia del preprojecte/projecte d'investigació ?autonòmic, nacional o europeu? en què treballen actualment o l'últim en el qual hagen participat.

El text del projecte sempre estarà en possessió dels/les autors/es i es firmarà un document de confidencialitat.

Organitza: Unitat d'Igualtat Universitat de València

Inscripció: www.uv.es/igualtat

Mes informació: igualtat@uv.es

PROGRAMA

1. Àrea Científica i Tècnica

Dia: 5 de maig 2015

Lloc: AI-15B de l'Aulari Interfacultatiu (Facultat de Farmàcia al campus de Burjassot)

A. Conferenciant. **Carmen Magallón.** Professora de Física. Universitat de Saragossa. La investigació amb perspectiva de gènere, també a les ciències experimentals, millora les ciències i les vides. Presenta, Carmen Tomás, directora de la Unitat d'Igualtat de la UV.

B. Conferenciant. **Capitolina Díaz.** Professora de Sociologia, UV. La perspectiva de gènere en el programa H2020.

C. Tallerista GéneroenCiencia: **Teresa Samper/Ana Sánchez.** Professores Sociologia i Filosofia de la Ciència, UV.

1. Àrea de Ciències de la Salut

Dia: 14 de maig 2015

Lloc: Aula 5.1 (Aulari VI campus Blasco Ibáñez)

A. Conferenciant. **Carme Valls.** Metgessa professional, especialista en gènere i salut. Biaixos de gènere en la investigació mèdica. Presenta, Carmen Tomás, directora de la Unitat d'Igualtat de la UV.

B. Conferenciant: **Capitolina Díaz.** Professora de Sociologia, UV. La perspectiva de gènere en el programa H2020.

C. Tallerista GéneroenCiencia: **Teresa Samper.** Professora de Sociologia, UV.

1. Àrea d'Arts i Humanitats

Dia: 19 de maig 2015

Lloc: Aula 5.1 (Aulari VI del campus de Blasco Ibáñez)

A. Conferenciant. **Isabel Carrera**. Catedràtica de Filologia Anglesa. Universitat d'Oviedo. Art i ciència de llegir el món: la imprescindible integració del gènere en la investigació. Presenta, Carmen Tomás, directora de la Unitat d'Igualtat de la UV.

B. Conferenciant. **Capitolina Díaz**. Professora de Sociologia, UV. La perspectiva de gènere en el programa H2020.

C. Tallerista GéneroenCiencia: **Empar Aguado**. Professora de Sociologia, UV.

1. Àrea de Ciències Socials, Jurídiques i Ciències de l'Educació

Dia: 5 de juny 2015

Lloc: Aula Centre de Formació Permanent (campus dels Tarongers)

A. Conferenciant. **Marina Subirats**. Catedràtica emèrita de Sociologia UAB. La perspectiva de gènere en les ciències socials. Presenta, Carmen Tomás, directora de la Unitat d'Igualtat de la UV.

B. Conferenciant. **Capitolina Díaz**. Professora de Sociologia, UV. La perspectiva de gènere en el programa H2020.

C. Tallerista GéneroenCiencia: **Marcela Jabbaz**. Professora de Sociologia, UV.

BREU CURRÍCULUM DE LES CONFERENCIANTS INVITADES

Ponent experta en l'àrea Científica i Tècnica:
CARMEN MAGALLÓN

Doctora en Ciències Físiques, pel programa d'Història de la Ciència-Filosofia de la Ciència, de la Universitat de Saragossa. Professora de l'Institut de Física i Química, ha sigut assessora tècnica de formació del professorat del Ministeri d'Educació i Ciència, i professora associada a la Universitat de Saragossa, i ha impartit cursos de doctorat i postgrau, sobre gènere i ciència i filosofia de la ciència. És membre (fundadora, 1993) del Seminario Interdisciplinario de Estudios de la Mujer (SIEM) de la Universitat de Saragossa, i forma part del grup d'investigació Genciana. Des de gener de 2003 és directora de la Fundació Seminari d'Investigació per a la Pau de Saragossa, institució en el patronat de la qual són el Centre Pignatelli, el Govern d'Aragó i les Corts d'Aragó. Ha sigut vicepresidenta de l'Associació Espanyola d'Investigació per a la Pau (AIPAZ) i ara és presidenta de la secció espanyola de la Women's International League for Peace and Freedom (WILPF). Els seus temes d'investigació són: la història de les dones en la ciència, l'anàlisi epistemològica del quefer científic, i les relacions entre gènere, ciència i cultura de pau. Sobre aquesta temàtica ha impartit cursos, ponències, seminaris i conferències, a universitats i centres socials i culturals d'Espanya i Amèrica Llatina. Ha publicat en diverses revistes i llibres, entre els quals destaquen: Pioneras españolas en las ciencias. Las mujeres del Instituto Nacional de Física y Química, Madrid, CSIC, 1998 y 2004; Mujeres en pie de paz, Madrid, Siglo XXI, 2006.

Ponent experta en l'àrea:

CARME VALLS

Llicenciada en Medicina i Cirurgia el 1968. Dedicada a l'assistència en medicina interna i endocrinologia. Des del 1988, dirigeix el programa Dona, salut i qualitat de vida del CAPS (Centre d'Anàlisi i Programes Sanitaris). El dit programa està dedicat a la investigació i docència sobre temes de salut, dones i gènere des d'una perspectiva integral i interdisciplinar des de 1990. Participa com a docent en el màster de Gènere, a la Universitat de Barcelona, a la de Lleida, a la Complutense i a l'Autònoma de Madrid, i en els postgraus d'Igualtat d'Oportunitats de la Universitat de Barcelona, i en el postgrau de Gènere i Salut (MYS www.mys.matriz.net). Ha impulsat una xarxa de professionals metgesses a l'estat espanyol, la xarxa CAPS, i una xarxa d'investigació de Dones, Salut i Treball a nivell internacional. Ha organitzat des del CAPS el Primer Congrés Internacional de Dones, Salut i Treball el 1996 amb la participació de 53 països. Ha participat en el comitè científic del II Congrés realitzat a Nova Delhi el 2005, i en el V Congrés realitzat a Zacatecas (Mèxic). Autora de diverses publicacions i llibres: *Mujeres y hombres, salud y diferencias* (FOLIO 1994), *Mujeres invisibles* (De Bolsillo 2006), *Mujeres, Salud y Poder* (Cátedra 2009).

Ponent experta en l'àrea d'Arts i Humanitats:

ISABEL CARRERA

Catedràtica de Filologia Anglesa a la Universitat d'Oviedo, es va iniciar com a professora i investigadora a la Universitat de Glasgow (1978-81). Les seues línies d'investigació se centren en les literatures i cultures contemporànies, particularment les anglòfones, i en les interseccions entre les teories postcolonials i de gènere. Forma part del comitè editorial de diverses col·leccions (entre altres *Alternatives*, col·lecció feminista de la Universitat d'Oviedo) i diverses revistes acadèmiques internacionals. Va ser directora d'*Atlantis*, revista indexada en JCR (2011- 2014). Va gaudir d'una ajuda per a la investigació en el competitiu programa I3 (2005-2008), i té quatre sexennis d'investigació reconeguts. Ha sigut Visiting Research Fellow a les universitats de Calgary (Canadà), Flinders (Austràlia), Tsinghua (Pequín) i King's College (Londres). Investigadora principal de cinc projectes I+D+i del Pla nacional, i participant en huit més, entre els quals hi ha dos projectes de convocatòria europea (5è i 6è Marcos), ambdós en temàtica de gènere. Actualment, és IP d'un projecte de convocatòria nacional 'Reptes de la Societat': "MultipliCities: Trobades Incorporades i Coneixements Alternatius: Habitar i Crear la Ciutat" (FFI2013-45642-R, 2014-2016), i dirigeix el Grup d'Investigació Interseccions, qualificat per ANECA amb 98/100 punts i declarat d'excel·lència en la convocatòria competitiva del programa I+D de la Comunitat Autònoma d'Astúries. Coordina a Oviedo el programa de doctorat en Gènere i Diversitat, amb menció d'excel·lència, i el màster Erasmus Mundus en Estudis de les Dones i de Gènere, i ha dirigit dotze tesis doctorals. De les seues publicacions més recents cal destacar: "Women's Studies and English Studies in Spain: from Democracy to Transnationalism" (*European History of English Studies* (EHES), 2015); "The Stranger Flâneuse and the Aesthetics of Pedestrianism: Writing the Post-diasporic Metropolis. *Interventions* 17.4 (2015). Nación, diversidad y género. *Perspectivas críticas*. Coord. con P. Bastida y C. Rodríguez. (Anthropos, 2010).

Ponent experta en l'àrea de Ciències Socials:
MARINA SUBIRATS

Catedràtica emèrita del Departament de Sociologia de la Universitat Autònoma de Barcelona. Llicenciada en Filosofia (Barcelona, 1965), Diplôme d'Etudes Approfondies en Sociologia (París, 1967) i doctora en Filosofia (Barcelona, 1974). Ha sigut investigadora al Laboratoire de Sociologie Industrielle de París (1967-70), professora de Sociologia a la Universitat de Barcelona (1970-73) i a la Universitat Autònoma de Barcelona des del 1973 fins el 2006. Investigadora en la Fundació Jaume Bofill (1970-71), en el ICE de la UAB i en el Institut d'Estudis Metropolitans en diverses èpoques. Principals línies de investigació: Educació, gènere i estructura social de Catalunya. Va realitzar estades d'investigació a l'estranger: a la Universitat de Wisconsin (Madison, USA en 1977), a Califòrnia (Berkeley, USA en 1978) i al Institute of Education (Londres, 1987). Va ser directora de l'Institut de la Dona del Ministeri d'Assumptes Socials (1993-1996), membre de la Comissió d'Igualtat d'Oportunitats de la Unió Europea (1993-96) i presidenta d'aquesta en la IV Conferència sobre la Dona de les Nacions Unides, Beijing (1995). Des de l'any 1999 fins al 2006 va ser regidora d'Educació de l'Ajuntament de Barcelona i cinquena tinenta d'alcalde de 2003 a 2006. Ha sigut Membre del Consell Escolar del Estat nombrada pel MEC (2004-2012) i Vicepresidenta de la FES (Federació Espanyola de Sociologia) (2007-2010). Actualment, presideix l'associació "Coeducació". Autora de més d'un centenar d'articles especialitzats i de diversos llibres sobre educació, gènere i estructura social de Catalunya, entre els que destaquen: Balones fuera. La reconstrucción de los espacios desde la coeducación (Octaedro, 2007); Mujeres y hombres ¿Un amor imposible? (Alianza Ed., 2007) o más recientemente, Forjar un hombre, moldear una mujer (Aresta, 2013).

Ponent experta en Horizonte 2020:
CAPITOLINA DÍAZ

Professora titular d'universitat de la Universitat de València. Facultat de Ciències Socials. Doctora en Sociologia per la Universitat de Londres. Ha sigut professora de Sociologia a la Universitat d'Oviedo des de 1992, on ha format part del CIFEM (Centre d'Investigacions Feministes i Estudis de les Dones). Actualment, és presidenta de l'Associació de Dones Investigadores i Tecnòlogues (AMIT). Altres càrrecs exercits han sigut: directora de la Unitat de Dones i Ciència (Ministeri d'Educació i Ciència, 2006-2008); consellera d'Investigació en la Representació Permanent d'Espanya davant de la UE (MEC, 2008); directora general per a la Igualtat en l'Ocupació (Ministeri d'Igualtat, 2008-2010), i directora de l'Oficina de Relacions Internacionals. Ha realitzat estades de docència i investigació a les universitats estrangeres de Stanford (USA), Universidad Nacional Autònoma de México (UNAM), Universidad Autònoma de México (UAM), Universidad del Comahue (Argentina), Universidad de Moa (Cuba), i ha sigut professora de màsters de gènere a les universitats de Vigo, Salamanca i Jaume I. Les seues principals línies d'investigació són: sociologia del gènere; polítiques públiques d'igualtat, desigualtat i relacions de poder en la família; dona i treball; sociologia de l'educació i metodologia de les ciències socials. Ha sigut membre d'equips d'investigació, dirigint alguns d'ells, en 15 projectes I+D+i europeus, nacionals o autonòmics. Producte d'aquestes recerques ha realitzat –sola o en coautoría- prop de 100 publicacions de les quals destaquem les següents: (2013) Sociología y Género; (2010) "Gender Inequalities and the Role of Money in Spanish Dual-Income Couples"; (2010) "Horarios más adecuados, vidas más igualitarias. Horarios laborales compatibles con la igualdad, base de una economía sostenible"; (2008) Mujeres en la alta dirección; (2008) Mapping the Maze. Getting more Women the Top in Research; (2008) "¿Por qué es tan lento el progreso de las mujeres en la carrera científica?"; (2007): Modern couples sharing money, sharing life; (2007), "Un análisis transnacional del surgimiento e institucionalización de los planes académicos de los Estudios de las Mujeres"; (2006) "Desequilibrios de género en ciencia y tecnología".